

HIU KOGUJA

Nr 2
(54)

2000

Ilmub neli korda aastas

UUED POSTMARGID

Rahvusiil - rukkilill

Väljandmise aeg 7. aprill 2000

Nominaal 4.80

Trükk ofset

Kujundaja Mari Kaarma

Perforatsioon 14:13 ¼

Poogen 5 x 10

Trükiarv (500 000)

Trükikoda Vaba Maa

Rukis kuulub Eestimaa tähtsaima-
te põllukultuuride hulka. Rukkijahust
valmistatakse maitsevaid ja eriti toit-
ainerikkaid nn "musta" leiva liike.
Rukkipõldudes kasvav kaunis sinine
rukkilill (Centauraea cyanus) on vali-
tud Eesti rahvus sümboliks

Europa 2000

Väljandmise aeg 9. mai 2000

Nominaal 4.80

Trükk ofset

Kujundaja Jean Paul Cousin

Perforatsioon 13¼.14

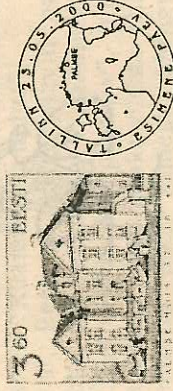
Poogen 5 x 2

Trükiarv (400 000)

Trükikoda Vaba Maa

Templi ja ümbriku kujundas Jaan
Saar

Palmse mõis

Väljandmise aeg 23. mai 2000

Nominaal 3.60

Trükk ofset

Kujundaja Jaan Saar

Perforatsioon 14 : 13 ¼

Poogen 5 x 10

Trükiarv (600 000)

Trükikoda Vaba Maa

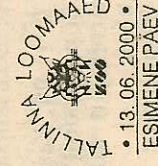
Tellimuse number 193-04-2000

Põhja-Eestis asuv Palmse mõis on
esinduslikumaid Eesti mõisaarhitek-
tuuri ansambleid, mille rajamist alus-
tati 1677. aastal ja täiendati kuni 20.
sajandi alguseni.

Margil kujutatud härrastemaja on
kahekorruseline barokkstiilis kivi-
hoone, mida ümbritseb iluaed ja met-
sapiirk alikate ja paistekiidega.

Amuuri goral

Naemorhedus caudatus raddeanus

Vanima eestikeelse trükisena nime-
tatakse ürikutes luterlikku katekis-
must, mis trükiti 1525.aastal Lübeckis
ja Lübecki rae korraldusel hävitati.
Vanim osaliselt säilinud eestikeelne
trükk on Simon Wanratti ja Johann
Koelli "Katekismus" aastast 1535.

Eesti Raamatu Aasta (23.aprillil 2000
- 23. aprillil 2001) on üle-eestiline kul-
tuuriüritus 475. aastapäva tähistami-
seks esimese raamatu ilmumisest .
Raamatuaastad toimusid Eestis ka
aastatel 1935-1936 ja 1975-1976.

TÄNA LEHES

- UUED POSTMAR-
GID
- UUED ERITEMPLID
- UUED KÕRVAL-
TEMPLID
- A L B U M I T Ä I S
- MAURITIUSI
- AHVENAMAA POS-
TI VÄLJALASKE-
PROGRAMM
- NÄITUSED
- LÄTI SOJAVÄE POS-
TIST
- VEEL OMAAEG-
SEID POSTIMAKS
- MAKSTUD SAADETI-
SI
- VEEL ÜKS OKUPAT-
SIOONLAEAGNE MAK-
SUMARK
- SAJANDI AFÄÄR
- EHK ESTICA VENE-
MAA BONISTIKAS
- OMAPÄRASED ETI-
KETID
- SIIT NURGAST JA
SEALT NURGAST
- TUTVUSTAME KIR-
JANDUST
- KIRJANDUSES FIK-
SEERIMATA TALLIN-
NA TEABETEMPEL

Väljandmise aeg 13. juuni 2000

Nominaal 3.60

Trükk ofset

Kujundaja Sandor Stein

Perforatsioon 14 : 13 ¼

Poogen 5 x 10

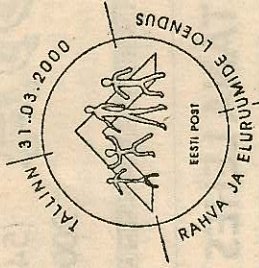
Trükiarv (600 000)

Trükikoda Vaba Maa

Tellimuse number 194-05-2000

Amuuri goral asustas kunagi magi-
seid piirkondi Amuuri alamjooksu ja
Kollase mere vahel. Täna on sel-
le liigi looduslikust levilast järele jää-
nud vaid üksikud omavahel eralda-
tud saarekesed Sihhote-Alini mäge-
des, Korea poolsaarel ja Kirde-Hii-
nas. Kõigis neis kokku võib leida na-
pilit tuhatkond isendit. Üha laienev
inimtegevus on oluliselt kiirendanud
selle haruldase looma häbumist.
Goralid on äärmiselt osavad ronijad.
Toituvad rohttaimedest, puude ja
põõsaste võrsetest, tõrudest jms. Nad
on väga paigatruud ega võta ette olu-
lisi rändeid.

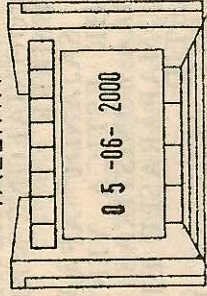
UUED ERITEMPLID

Kujundas Vello Lillemets

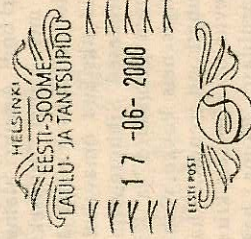
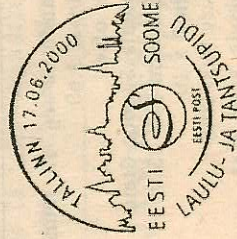

TALLINN

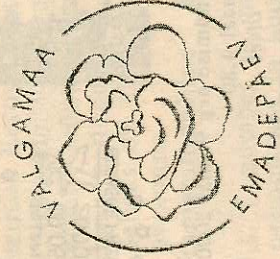
PEAPOSTKONTOR

Peapostkontori II korruse teenindussaal on uuesti avatud.

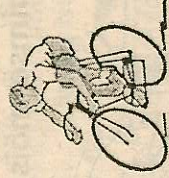
Laulupeotemplid kavas-
das Vello Lillemets.

UUED KÕRVALTEEMPLID

Templivärv roheline.

Erika Rattaralli

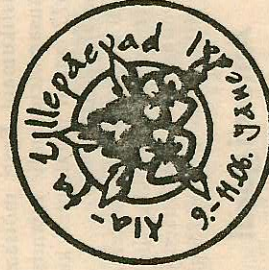

Ahula

Alates 22. maist 2000 oli kahe nädala jooksul Järvamaa postkontoris kasutusel Erika Rattaralli suveniirtempel, mille on kujundanud Margit Bunder.

Ahulas oli tempel kasutusel 3. juunil 2000.

Templivärv punane.

9.-11.06. kasutati Jänelal Erik Lööperi poolt kujundatud suveniirtempelit aia- ja lillepäevade puhul.

Templivärv punane.

ALBUMITÄIS MAURITIUSI

Juba varakevadel käis läbi Lääne filateeliaajakirjade sensatsiooniline uudis, et on leitud terve albumitäis Mauritiusi. Ühes vanas kastis olevat olnud üks väike album, täistopitud siiniseid ja punaseid Mauritiusi.

Legendi järgi valmistas margid pime kellassepp. Tollane kubernerproua tahtis oma balli kutsetele uutmoe järgi margid kleepida, mis olid Euroopas juba mõni aasta kasutusel olnud. Kuna valmistus Inglismaal ja transport kaugele saarele oleks võtnud väga palju aega, lasi ta margid teha omal maal. Kuna vaevalt keegi kutsete ümberikke säilitas, seetõttu ongi margid nüüd nii haruldased.

Uue legendi järgi polevat ümbrikke mitte ära visatud, vaid kõik margid olevat alles. Külalised olevat ballile tulles oma kutsed ära andnud ja uksehoidja visanud need peale kontrollimist paberikorvi. Kui järgmisel hommikul koristajadädi paberikorvi tühjendas, äratasid paljud samasuguste markidega ümbrikud tema tähelepanu. Enne seda Mauritiusel margid veel puudusid. Ta võttis ümbrikud omale ja viis koju lastele mängida. Kui lapsed hiljem postkontorisse läksid ja postile anda tahtsid, torkasid need ühe purjelaeva kaptenile silma. Ta vahetas need laste käest mõne klaaspärli vastu välja.

Londoni sadamas müüs kapten ümbrikupundi ühele koolipoisile, kellele sellised lustlikud margid meeldisid. Ta kogus marke, kuna kuulutustes neid otsiti. Ta lõi kas margid ümbrikelt ja pesi need lahti, nii nagu ta seda ka Inglismaa mustade ja siniste markidega tegi. Jne. ja jne.

Margid pidid tulema ühe soolise oksjonifirma kaudu enampakkumisele.

Nagu arvata oli (legendis on õige mitu ebalooiglast lüli), oli tegemist bluffiga ja võltsitud markidega.

Jääb ainult vaikselt imestada, kuidas nii paljud (ka mõned solidsed) filateeliaajakirjad nii ebatõenäolise bluffiga kaasa läksid.

-n-n

NÄITUSED

BALTEX XI. 29.04.2000. toimus Montrealis traditsiooniline Balti filateelia näitus. Külalastajaid oli üle 250. Parim väljapanek oli Eric Järvillepalt (Ottawa), mis hinnati vermeili väärtuseks.

Jaan Raudsepp

NORDIA 2000 toimumispai-gaks oli Sockholmi äärelinn Sollentuna.

Meid puudutavaid kogusid oli suhteliselt vähe, kuna kodumaa eestlased näitusest osa ei võtnud.

Per Johanson Rootsi sai suure hõbemedali kogu eest EESTI 1918-1944 (78 punkti).

Kaarlo Hirvikoski sai kogu eest EESTI POSTIAJALUGU 1940-1946 hõbeda (73)

Norrat esindav Jaan Roots saavutas koguga POSTITARII-FID EESTIS 1918-1941 84 punkti ja kullatud hõbemedali.

Meie ala puudutasid veel Natalia Krashenninnikovi (Taani) POSTITSENSUUR VENEMAAL I MS AJAL 1914-1918. Kullatud hõbe (83).

Ingvar Petterssoni (Rootsi) BALTIKUM 1637-1850. Vermeil (80) ja

Björn-Eric Saarse VENEMAA TEMPELMARGID 1860-1917. Kuldmedal, 90 punkti ja eriauhind.

MEIE FILATEELIASUVE TIPPSÜNDMUS - ESTONIA 2000

Juulikuu 8.-9. päeval Tallinnas Gustav Adolfi Gümnaasiumi võimlas Suur-Kloostr 5/7 toimuv 10. ESTONIA näitus töötab kujuneda huvipakkuvaks mitte ainult esilepandavate kogude, vaid ka kohalesaavutavate filateeliahuvi poolest. Niikui tavaliselt saavad organiseeritud kohale soomlased ja saks-lased ja pea iga piiritagune kirjasõber lõpetab oma kirja: "Estonial näeme!"

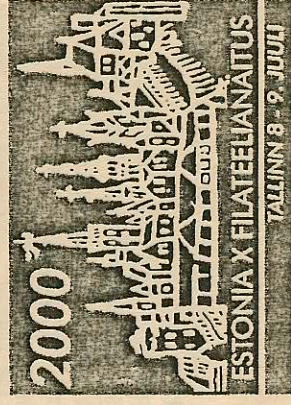
Näituse 1. päeval peaks ilmutama näituse tervikasi (FD-tem-

pel Peapostkontoris) ja näituse II päeval on näitusruumi postipunkti kasutusel eritempel.

Laupäeval toimub kella 10.00-13.00 samas hoones ka filateliste kokkutulek, kell 12.00 on oksjon ning kell 15.30 REFS Estonia aastakoosolek ja kell 17.00 Postimuuseumi Sõprade Ühingu koosolek.

ERITEADE.

Näitusel kasutatavad stendid on 16-lehelised ja soovi korral on võimalik oma kogusid ka registreeritust suuremana esitada.

AHVENAMAA POSTI 2000 AASTA VÄLJALASKEPROGRAMM

Kuupäev	Nimetus	Kunstnik	Tiraaz	Väärtus
3.01.	Aastatuhande vahetus väikepooogen (4)	Stefan Lindfors	a'50 000	4x3.40
3.01.	Linde (3)	Dag Peterson	a'600 000	
1.03.	Põdrad (2x4) margivihik	Leif Holmqvist	250 000	8x2.60
9.05.	Euroopa	Jean-Paul Cousin	500 000	3.00
9.06.	Võimlemispidu kleepsrull	Minna Rundberg	5000 rulli	2.60
9.06.	Tervikpostkaart	Allan Palmer	30 000	P/m. tasutud
21.07.	Purjelaev	Martin Möck	500 000	3.40
28.07.	Viiking Hlödver	Allan Palmer	500 000	4.50
25.08.	Hilda Hongell	Folcke Wikström	500 000	3.80
	-arhitektuur (2)		500 000	10.00
25.08.	Automaadimark (frama), lammas	Staffan Ullström	-	-
9.10.	Ristiusk 2000 a.	Sepp Buchner	500 000	3.00
9.10.	Kökari kirik	Pirkko Vahtero	500 000	2.00

VEEL OMAAEGSEID "POSTIMAKS TASUTUD" SAADETISI

Statistilised teated.

Entomoloogia Katsejaamale

Tartu
Raadi mõis

SAATJA:

Nimi

Adress

Postikolud
asub
adressaal

1. Statistilised teated Entomoloogia Katsejaamale. (Küsimusleht külmakahjude kohta 1940. aastast). Trükikoda Varrak Tartus. Voldik.

Lösen

Svarstõrindilise
Tõlktund nr 2
Lund 3

Till

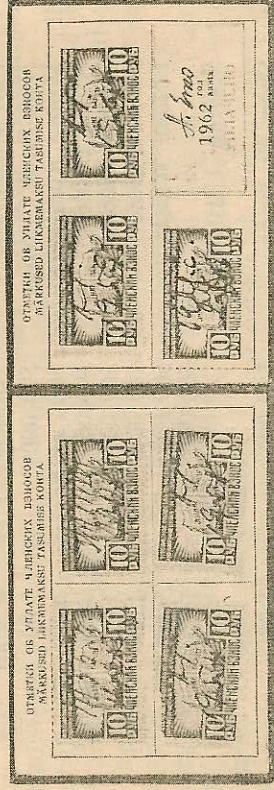
Eesti Kirjanike Kooperatiiv

Fack 1

LUND 3

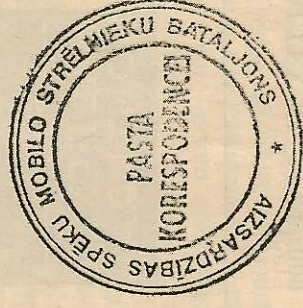
2. Eesti Kirjanike Kooperatiivile (P/K 1, LUND 3, Rootsi). Ümbrik mõõtudega 155x125 mm, vesimärgiga.

VEEL ÜKS OKKUPATSIOONIAEGNE MAKSUMARK

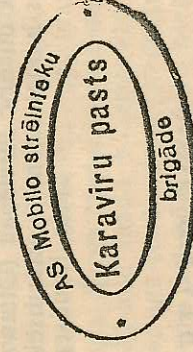

LÄTI SÕJAVÄELASTE POSTIST

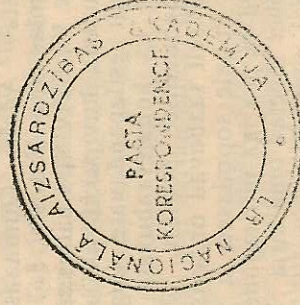
Ka Läti sõjaväelased saavad saata oma kirjad tasuta. Sõjaväeosade postitemplid on aga märksa vaheldusrikkamad, kui vastavad eesti templid. Toome neist näidistena sedapuhku kolm.

Rahvuslik Sõjaväe Akadeemia

Motoriseeritud laskurbrigaad

Motoriseeritud laskurpataljon.

Kõik väetüksed on kasutanud lilat templivärvi.

Üleliiduline Poliitiliste ja Teaduslaste Teadmiste Levitamise Ühingu liikmemaksumargid. Väärtus 10 rubla. Margipilt 1,85x3,05. Tumehine. Foon 1955-1960 kreemikas, 1961 - valge. Perforeeritud.

SAJANDI AFÄÄR EHK ESTICA VENEMAA BONISTIKAS

Paberrahade kogumine e. bonistika on levinud kogu maailmas. Sama võib öelda ka Venemaa väga arvukate erinevate rahamärkide kohta alates assig-naatidest, mis allkirjastati kõik käsitsi (on omaette ooper, millest ehk teinekord pikemalt) ja lõpetades viimase keisri Nikolai II aegsete krediitpiletidega, mida endistel Venemaa aladel on kõikjal hulganisti leida kuni tänapäevani. Viimaseid kogutakse tavaliselt nominaali ja pangajuhatajate (Pleske, Timaschov, Konschin, Schipov) allkirjade järgi. Veelgi põhjalikumad kogujad püüavad saada omale iga pangajuhataja aegsete kõigi kassiride allkirjadega kupüürid, mis on juba märksa keerulisem ülesanne.

Ühed haruldasemad kõigist Nikolai II aegsetest krediitpiletitest on olnud 1912.a. Konschini 500-rublased.

Ajal, kui 1912.a. 500-rublaseid hakati välja laskma (Vastav määrus ilmus 1913.a.) oli juba pangajuhatajaks Schipov ja seega nagu Konschini allkirjadega kupüüre ei oleks saanudki olla.

Selline nonsens lahenes kollektionaaride jaoks alles hiljuti, kui Smena avaldas arhiivimaterjalide põhjal artikli fantastilisest rahavõltsijast eestlasest Postist, peakirjaga "Sajandi afäär".

Artiklist selgub, et kõik

Konschini allkirjaga 1912.a. 500-rublased krediitpiletid on eestlase (tol ajal Moskvast tegutsenud) Posti "kodune käsitöö". Smena kirjutab:

"Ebatavaline summitööline Post"

"Alates 1911. aastast, vaatamata tarvitatavatele abinõudele, ilmusid Venemaa raharinglusesse pidevalt võltsitud krediitpiletid (paberrahad) väärtusega 500 rubla.

Seoses tekkinud olukorra tõsidusega lasti valitsuse otsusega käibele uued 500-rublased 1912.a. väljalaske krediitpiletid. Need olid omad määrgatavalt kõrgema astmega kaitset võltsimise vastu, võrreldes 1898.a. kupüüridega, peamiselt just tänu patenteeritud Orlovi trükimeetodi juurutamisele. Ometi, maa finantsjuhtide suurimaks üllatusks ja hüglaslikuks kurbuseks, hakkasid peatselt ringluses jällegi esinema (pealegi arvestatavas koguses) äsja väljalastud mudeli võltsitud rahad. Need olid nii meisterlikult järele tehtud ja valmistatud, et isegi kõige kogenumad pangatöötajad ei suutnud neid ehtsatest eraldada. Selline absurdne ja eriti ebameeldiv situatsioon raharingluses kestis 2 aastat.

Olukord muutus alles siis, kui 1915. a. alguses liitunud valerahategijate otsinguile maa parimad detektiivid - Petrogradi ja

Moskva kriminaaljälituse ülemad.

Märtsi keskel saatis Moskva kriminaalpolitsei ülem K.P.Marschalk Petrogradi 500-rublase paberraha, mis oli leitud ühest tol ajal arvukatest rahavahetuspunktidest.

Viidi läbi nimetatud krediitpiletiga igakülgne ja põhjalik ekspertis. Ornamenti kõigi elementide ning samuti paberi kvaliteedi ja omaduste detailne uurimine ei kinnitanud võltsimist.

Ometigi oli kupüüri riigipanga juhataja Konschini allkiri, kes aga ei saanud seda alla kirjutada, kuna tema asemele oli juba nimetatud teine isik - Schipov, kes ka kirjutas alla kõik 1912.a. väljalaske piletid. Seega, vaatamata igasuguste võltsimistunnuste täielikule puudumisele, krediitpilet ei olnud Venemaa finantsorganite poolt välja lastud ja järelikult oli võltsitud.

Peaegu selsamal ajal Petrogradi kriminaaljälituse osakonna ülem V.G.Filippov sai tänu oma laialdasele agentuurile teada, et pealinna on Moskva vast saadetud täpselt samasugune võltsitud pilet eksemplar, sealjuures näidiseksemplarina Petrogradi panka peatselt saavast suurest krediitpiletite partiist.

Õnnestus selgitada, et sellis-

Järg lk 6

AB 020654

AB 020654

SAJANDI AFÄÄR EHK ESTICA VENEMAA BONISTIKAS

Algus lk 5

te piletit 200 000 rublase partii toob ekspeditoor, keegi Borodkin. Ta peaks kohtuma Petrogradi "Liidupanga" ühe kassiriiga ja kokku leppima temaga võltsingute partii vastuvõtu ja järgneva raharingluse juurutamise osas.

Ettenähtud kohtumine toimus, kuid juba Filippovi poolt väljatöötatud stsenaariumi järgi. Kassiri asemel võttis Moskva külalise vastu kriminaalpolitsei agent, kes ka arretereis Borodkini. Viimane, saades aru vastupükklemise mõttetusest ja isegi ohtlikkusest tema enda jaoks, tunnistas Filippovile kohe, et sai krediitpiletid Moskva kaupmehelt N.A.Solovjovilt.

Energiline Filippov, kaotamata aega, sõitis kohe Moskvasse. Seal ta otsustas alguses tegelda kellegi Borodkini poolt juhuslikult mainitud Savitskiga, keda detektiiv kahtlustas selles, et ta on valerahategijate jõugu pealik. See härra omas Moskvas silmapaistvat positsiooni, sealhulgas oli ühe suure metsatööstuskompanii juhatuse liige. Tundus täiesti võimatu kahtlustada sellist auväärset härrat rahavõltsimises. Ja ikkagi Filippovi erakorralised ülekuulamised kinnitasid tema kahtlusi. Nagu selgus, Savitski perekonnanime taga varjas ennast endine staabikapten Giduljanov, süüdi mõistetud oma polgu soldatite ja ohvitseride raha, 200 000 rubla, riisumise eest ja tagaotsitav. Peale selle, uurijail õnnestus kindlaks teha, et Giduljanovi varastatud raha eest avas Moskva ärikeses Solovjov kaubamaa "Solovjov ja Ko" metsamaterjalide müügiks. Ärisõprade asjad edenesid hästi. Aga riik, mida nad omasid, ei rahuldanud neid. Seepärast otsustasid nad luua viiesajarublaste krediitpiletite vabriku, milline lubaks saada fantastilist tulu. Juurdluse käigus õnnestus Filippovil välja selgitada, et peamist rolli võltsimises mängis keegi Post - endine sunnitooline, kes elas Moskvas kõige odavamais möbleeritud tubades. Ta valmistas võlts-krediitpiletid, sealjuures häämastava täpsuse-

ga kopeerides originaale.

Inepärane eestlane

Filippov osutas erilist tähelepanu Posti isikule. Eriti pani teda imestama, et täielik Posti "vabriku" maksumus võltsingute tootmiseks moodustas, teadusliku ekspertiisi hinnanguil, ainult 500 rubla, samas aga ainult üks masin, millega Petrogradis trükiti riiklikud krediitpiletid, maksis mitte vähem kui 300 000 rubla. Selgus ka, et Post, seda ise teadmata, tungis "juhuslikult" Venemaal ja piirita taga patenteeritud salajase trükimeetodi saladusse. Enamgi veel, tal õnnestus seda meetodit isegi täiustada.

Ülekuulamise ajal jutustas Post Filippovile oma erakordselt raske ja traagilise eluloo. Nooruses, omades annet graafikas ja graveerimises, avas ta Jurjevi (Tartu) linnas töökoja mitmesuguste klischeede valmistamiseks, seejärel hakkas trükkima 3-rublasteid krediitpileteid. Peagi võeti ta politsei poolt kinni ja sai kolm aastat sunnitööd Sahhalini saarel. Jäädess elama saarele asumisele määratuna ning omades palju vaba aega, huvitus ta mitmesugustest teadustest, luges palju ja teda kiskusid vastupandamatult erinevad leiutised, millisteks tal olid ka suured eeldused. Aga asumiseleasaadetu seis ja eraldatus maa teaduse- ja kultuurikeskustest ei andnud talle mingisuguseid võimalusi realiseerida oma ideid. Ja nii ta, mitte taludes selliseid tingimusi, põgenes 1911 aastal mandrile.

Aga ka siin oli ideede elluviimiseks vaja raha, ja mitte vähe. Aga seda ei olnud. Teada saades kunstnik-gravüüri andest ja tema endise elu tumedatest külgedest, Giduljanov ja Solovjov, kasutades schantaazi, sundisid teda tegelema krediitpiletite võltsimisega.

Post trükkis raha, kuid kogu vaba aja tegeles leiutistega, milleks kulutas ka temale antud tagasihooldlikud summad.

Käriarikas kohtuasi "Ülevenemaalisest kurjategijate jõugust 500-rublaste võltsimiseks ja levitamiseks", kestis poolteist

aastat. Kohtu all oli 28 süüdistatavat maa erinevatest piirkondadest. Postile mõisteti 15 aastat, Giduljanovile ja Solovjovile aga ainult 8 aastat sunnitööd. Ülejäanud said märksa väiksemaid karistusi.

Tänapäeval meenutavad meile Posti ja sajandi afääri vaid Posti valmistatud pangatähed, millistest Konschini allkirjadega eksemplare me oskame talile omistada.

Venemaa paberrahasad juba 1920-st aastatest alates uurinud Gorkis elanud kolleksionäär Lazarevitsch näitab oma 1968.a. tabelis Konschini 500-rublasteid järgmiste kassiriide allkirjadega: Afanasjev, Barošchev, Bogatõrjev, J.Mets, Mihejev, Morozov, Naumov, Ovtšinnikov, Rodionov, Schmidt, Sofronov, Tschihirzin. Hilisemate leidude põhjal on nimekiri täienenud veel Ivanoviga. Seega tänaseks on Estica 500-seid teada 13 erinevat. Ei ole aga teada ühtegi kolleksionääri kel kõik need 13 olemas oleksid.

Omaette uurimispõld ajaloolastele on aga uuesti sunnitööle saadetud eestlase muu leiutustegevus. Millised olid tema ideed, millised jõudis ta nendest realiseerida ja kas jõudis neist midagi tema Moskva peiriöödi ajal või ka hiljem praktikas?

Sajandi afääri kohtuprotsess lõppes vahetult enne Venemaa revolutsioonisündmusi. Milliseks kujunes Posti edaspidine saatus?

J.Otsason

SIIT NURGAST JA SEALT NURGAST

« Soome Posti peadirektor Asko Saviaho andis 30. mail ameti üle Jukka Alhole, jäädes edasi töötama Soome Posti nõunikuna.

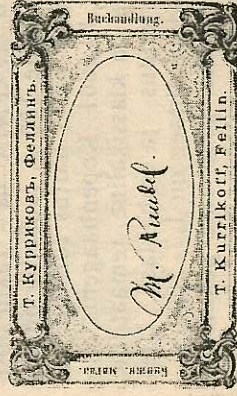
Jukka Alho on 47-aastane diplomaat, lomeeritud insener, pikaajalise töökogemusega Helsingi Telefon OY juhtkonnas.

« Eesti Postmark sai endale uue kodu Lasnamäel Pallasti te 28. Soovime kollektiivile jõudu ja jätkuvat edu Hiu Kogu ja tema lugejate poolt!

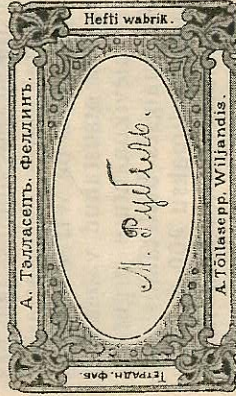
OMAPÄRASED ETIKETID

Väiketrükiste huvilistele pakub ehk huvi alljärgnev, mis käsitab omapärast etikettide liikide - koolivihikute silte.

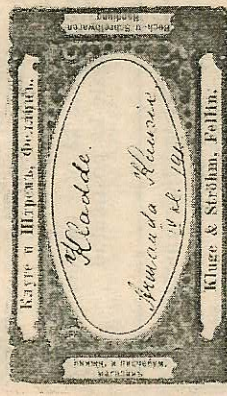
Siinkirjutaja valduses olev materjal näitab, et 20 sajandi alguses kasutati vihikusile raamatukaupluste reklaamina - nii oli see vähemalt Viljandis. Iga koolitarvete kauplus oli lasknud trükkida oma sildid. Muu seas, trükised on väga ilusad, kasutatud on punast, sinist ja kuldset värvi. Kahjuks ei ole ühtegi märgat trükikoja kohta. Järgnevalt kataloogiosa

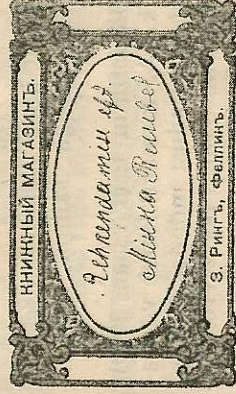
1. T. Kurrikoff on esindatud kolme sildivariandiga, üks sinine, kaks punast. Tekst vene- ja saksakeelse, firma nimeks Buchhandlung e. raamatukauplus.

2. A. Tõllasepp kasutab punasel sildil vene ja saksa keelt ja on ka "Buchhandlung", sinisel sildil on aga eesti ja vene keel ning tegemist on juba "Hefti wabrikuga".

3. Puna-kuldsel sildil reklaamib end vene ja saksa keeles Kluge & Ströhm Raamatu- ja kirjatavete kauplus.

4. Z. Ringi raamatukaupluse puna-kuldne silt on vaid venekeelne.

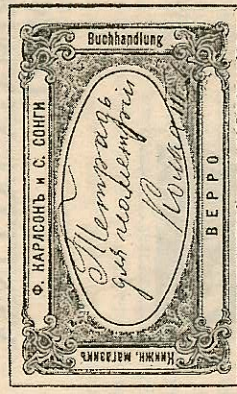

5. Puna-kuldsel siltidel on pika nimega ettevõtte, mille saaks eesti keeles ära tuua ehk nii: Viljandi maakonna rahvakoolide õpetajate ja õpilaste vastastiku abistamise ühingu õpikute ja õppevahendite ladu. Üks silt on venekeelne, teisele on lisatud eesti ja saksa keeles sõna "Raamatu kauplus".

6. Eesti vabariigi päevilt on üks silt tekstiga "Viljandimaa Õpet. Liidu Kooperatiiv", mis aadressi järgi peaks olema ehk eelmise pika nimega ühingu järglane.

Sõjajärgsel perioodil olid ka sutusel ka trükitud vihikusildid, kuid neile oli kantud vastava kooli nimetus, mitte enam kaupluste reklaam.

Ülo Kiiler

Et tegu polnud ainult Viljandimaa tavaga, näitab toimetuse arhiivist juurde lisatud silt Võru päritoluga - Raamatukauplus F. Karlson ja S. Songi, Võru. Kogu tekst on vene keeles ja kasutatud on violetset trükkvärvi.

-n-n

SIIT NURGAST JA SEALT NURGAST

▣ **Puust rahad.** Blani linn Pennsylvania's sattus kord suurtesse rahalistesse raskustesse. Linna kassa oli tühi. Ametnikud ja teenistujad ei saanud juba mitu kuud palka kätte. Linnavalitsus nõutas Washingtonist laenu. Põhimõtteline nõusolek saabus küll kohe, kuid laenu kättesaamine venis mitmesuguste formaalsuste pärast pikale. Et hädast üle saada, pani linnavalitsus käibele puust rahad 150 000 dollari suuruses summas ja lubas need rahad ümber vahetada õigete vastu niipea, kui ta on Washingtonist laenu kätte saanud. Puust rahad olid käibel muidugi ainult linna territooriumil. Viimaks jõudis laenusumma Washingtonist päralt ja linnavalitsus andis teada, et kõik puust rahad vahetatakse õigete vastu ümber. Kuid 150 000 dollarist, mis oli käibele lastud, esitati vahetamiseks ainult 50 000. Ülejäänud puust rahad olid ostetud üles ja läinud kollektionäärde kätte. Nõnda võitis linnakassa sellelt operatsioonilt täitsa ootamatult 100 000 dollarit.

Uus Eesti nr 2 3.01.1938.

▣ 1999. aastal toimus Sankt-Peterburi linna ja Leningradi oblasti **õlleatribuutika** kogujate organiseerumiskoosolek. Loodi õllepudeli siltide, korkide ja õllekruusi aluste kogujate klubi, mis sai nimeks "Õlleetikett". Klubi liikmeks registreerus 32 inimest, neist 2 naist.

Klubi esimeheks valiti V.N. Kisseljov.

▣ **Venemaa Filateeliakaupmeeste** Assotsiatsiooni kaudu on Filateeliakaupmeeste Rahvusvahelise Föderatsiooni liikmeid 45. Neist 21 Moskvast, 9 S. Peterburist, 2 Rostovist Doni ääres, 2 Vilniusest, 1 Kaasanist, 1 Narvast (A. Nossov), 1 Tverist ja ühe asupaigaks on märgitud Essen Saksamaal. (1998. a. andmed).

Toimetusele ei ole teada ühtegi Tallinna ega Tartu filateeliakaupmeest, kes kuuluks Filateeliakaupmeeste Rahvusvahelise föderatsiooni.

TUTVUSTAME KIRJANDUST

Filatelisti 3/2000. Rolf Bergkvist on kirjutanud Eesti 1940/41.a. frankotemplist.

Kuuel leheküljel on antud väga põhjalik ülevaade NORDIA 2000 näitusest. Iseloomustav on Rootsis toimunud näitusest osavõtt. Suurim klass oli vabaklass 73 koguga, teisel na postiajalugu (62), kolmandal klassikaline filateelia (10), noorsoofilateelia (9), meistriklasi (5), tervikasjad ja lennuklast (3) ning tempelmargid (2). Kogusummas 147 kogu oli Rootsis, 36 Norrast ja 24 Soomest. Külastajaid oli 15 000.

Abophil 3/2000. Jukka Sarkki kirjutab neljal leheküljel Eesti lennuposti markidest.

Martti Vihanto kaheleheküljelise artikkel tutvustab vanimaid lennukitüpe postmarkidel.

Meile huvipakkuv võiks olla ka Erkki Larkka neljaleheküljeline ülevaade Venemaa Romanov- markidest.

Eesti Post nr 30/2000 algab informatsiooniga Hamburg-Tallinna lennust k.a. juulis ESTONIA 2000 näitusele. See näitab kindlasti sakslaste suurt huvi näituse vastu.

PHONECARDS GALLERY 1999. Eesti Telefoni ingliskeelne kataloog sisaldab kümnel leheküljel 18 telefonikaarti. Iga kaardi kohta on antud värvitrü-

kis pilt koos väljaandmise kuue ja trükiarvuga. Tallinn, 1999.

Bibliofiil nr 1. (19. jaan. 2000). 4 lk. (A5-formaat) Ilmub võimalust ja vajadust mööda. Toimetaja Vello Salo. Pikk 2-116. EE 51 009 TARTU.

Paljudele filateeliasõpradele on kindlasti uudiseks, et ka okkupeeritud Eestis ilmus vaahtamata tollasele väga rangele trükirezimile mõnda aega filateeliaalane perioodiline väljaanne. Selleks oli ÜFÜ Kohtla-Järve osakonna

"Informatsiooniline Bülletään".

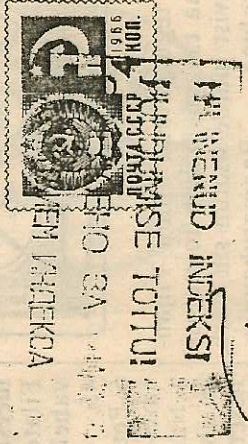
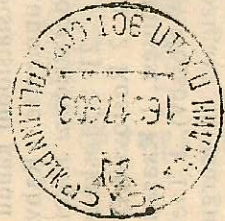
1975.a. 1. number on masinakirjas paljundatud ja kuuel leheküljel. Sisu: NSVL,SDV, Prantsusmaa, Inglismaa, Austria 1975.a. margiprogrammid. Ilmunud sots.maade uudismargid. Zumsteini 3. lisavihiku hinnad sots.maade markidele. Rubriigid: "Kas teate, et", Vahetusaad- resse, Võistlusülesanne, Kuulutused, Nali. Mõnede NSVL markide (1927-1965) hinnad Zumsteini järele.

Kui info sellest jõudis partei keskkomiteesse, järgnes kohe karm käsk lõpetada.

Asja hingeks Kohtla-Järvel oli Lembit Pupp.

Toimetuse andmetel ilmus nimetatud väljaanne siiski pike- malt kui kalendriaasta.

KIRJANDUSES FIKSEERIMATA TALLINNA TEABETEMPEL

16.01.1976. on Tallinna Postitöötlemiskeskuses tervikumbriku väärtustempel kustutatud eesti- ja venekeelse tekstiga "Hiline- nud indeksi puudumise tõttu" masintempliga.

Tekstikliise on masinasse sattunud ümberpöörduvalt.

SIIT NURGAST JA SEALT NURGAST

■ Soome Filatelistide Liidu uueks esimeheks valiti 8.4.2000. meilegi žüriitegevusest hästi tuntud Risto-Matti Kauhanen. Uute liikmetena valiti juhatus- se Arja Lehtonen, Juhani Olamo ja Teuvo Roden.

■ Keräilyuutiste oksjonil k.a. veebruaris müüdi postkaart, millel Soome 1944.a. Punase Risti 2-margane (+ 50p lisamaks) risti topeltrükiga hämmasta- valt kõrge hinnaga - 36 000 mar- ka. Stardihind oli juba isegi kor- ralik - 8500 marka, kuid see tõu- sis rohkem, kui neljakordseks.

■ HAFNIA '01 - Taani post- markide 150 a. juubelile pühen- datud FIP-i näitus toimub 16.- 21.10.2001. Kopenhaagenis. Ka- vas on klassikaline, temaatiline, kirjandus- ja vabaklass. Ütes- andmistähtaeg on 1.7. 2000.

■ FIP peab oma peatülesan- deks ettevõtmisi, mis kindlus- taku uute filateeliaharrastajate lisandumise. Start on antud ka- hele projektile.

1. FIP-i föderatsioonidevahe- line karikas, milleks praegu so- bivaid ideid kogutakse ja

2. Filateelia Maailma-Meistri- võistlused, mis toimuks igal paa- risaastal alates 2002.aastast.

■ Austrias on WIPA 2000 org- komitee otsustanud vabaklassi, kui tulevikunähtuse ergutamiseks esialgses bülletäänis mär- gitud stardimaksu 200 S. vaba- klassi suhtes mitte kehtestada.
■ BELGICA '01 FIP-i näitus toimub Brüsselis 9.-17.06.2001. Registreerimisaeg lõppes 30.04.2000.

Lugejatele

Hiiu Koguja (ka varasemad numb- rid) on müügil kõigis Eesti Postmargi filateeliakauplustes.

Vajaduse korral on võimalik telli- da numbreid ka otse toimetajalt, lisa- des hinnale ka postikulud.

Väljaandja-toimetaja
Jaan Otsason
Toimetuse aadress: 92 301
Pühalepa, Palade. Tel: (246)
94 494.
Trükitud AS Tareste
trükikojas.
Tellim. nr. **6-06** Trükiarv 800
Hind 8 krooni